

Na osnovu člana 17 Zakona o efikasnom korišćenju energije ("Službeni list CG", broj 57/14), Ministarstvo ekonomije donijelo je

Pravilnik o sadržaju godišnjeg operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti i izvještaja o sprovоđenju plana

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se sadržaj godišnjeg operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti i sadržaj izvještaja o sprovоđenju godišnjeg operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti.

Član 2

Godišnji operativni plan poboljšanja energetske efikasnosti sadrži:

- podatke o organima državne uprave koji upravljaju objektima u državnoj svojini za koje se naknada troškova za energiju plaća iz budžeta Crne Gore;
- podatke o odgovornim licima u organima državne uprave, koja su zadužena za pripremu i realizaciju plana;
- ciljeve operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti;
- mјere za poboljšanje energetske efikasnosti sa prikazanom dinamikom realizacije mјera;
- procjenu troškova i očekivanih finansijskih i energetskih ušteda za planirane mјere energetske efikasnosti;
- finansijski plan za realizaciju planiranih mјera energetske efikasnosti sa prikazom izvora i načina finansiranja.

Sadržaj plana iz stava 1 ovog člana, dat je u Prilogu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 3

Izvještaj o sprovоđenju godišnjeg operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti sadrži:

- podatke o odgovornim licima u organima državne uprave koji rade na poslovima praćenja realizacije planiranih aktivnosti;
- podatke o izvršenim energetskim pregledima, pripremljenim studijama na temu energetske efikasnosti i o učešću u državnim ili međunarodnim programima;
- podatke o realizaciji mјera za poboljšanje energetske efikasnosti tokom godine na koju se izvještaj odnosi;
- pregled korektivnih mјera koje su sprovedene ili planirane;
- procjenu efekata sprovedenih mјera;
- predloge i sugestije, kao i aktivnosti koje bi dodatno promovisale energetsku efikasnost na državnom nivou i koje bi poboljšale koordinaciju i efektivnost djelovanja.

Sadržaj izvještaja iz stava 1 ovog člana, dat je u Prilogu 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 4

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 0601- 222/2
Podgorica, 28.01.2016. godine

Ministar
dr Vladimir Kavarić

**Operativni plan poboljšanja energetske efikasnosti
za _____ godinu****1. UVOD**

Operativni plan poboljšanja energetske efikasnosti definiše mjere koje će biti realizovane tokom _____ godine u skladu sa odredbama člana 9 Zakona o efikasnom korišćenju energije.

1.1. Podaci o organima državne uprave i njihovim odgovornim licima

Naziv organa državne uprave	Ime i prezime odgovornih lica u organima državne uprave koja su zadužena za pripremu i realizaciju plana
1.	1.
2.	2.
3.	3.

Lice odgovorno za izradu plana:	Lice odgovorno za odobravanje plana:
Ime:	Ime:
Prezime:	Prezime:
Pozicija:	Pozicija:
Telefon:	Telefon:
Fax:	Fax:
E-mail:	E-mail:

2. CILJEVI**2.1 Postojeći okvir – osnovne informacije za operativni plan**

U ovom poglavljtu ukratko se opisuje sadržaj operativnog plana i povezanost sa planom rekonstrukcije državnih službenih zgrada, kao i ostale polazne informacije koje opravdavaju izbor određenih ciljeva i prioriteta. Ovo poglavlje obično prikazuje:

- Glavne kategorije aktivnosti koje su uključene u Akcioni plan energetske efikasnosti i relevantne za realizaciju operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti;
- Kratka informacija o mogućnostima finansiranja i tehničkoj pomoći od strane donatora ili drugih izvora, koji će podržati implementaciju operativnog plana.

2.2 Ciljevi operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti

Ovo poglavlje prikazuje glavne ciljeve i prioritete operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti.

3. PLANIRANE MJERE ZA POBOLJŠANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Tabela 3.1 prikazuje spisak planiranih mjera za poboljšanje energetske efikasnosti sa informacijama o vremenskom okviru i aranžmanima implementacije.

[Mjere za poboljšanje energetske efikasnosti mogu da uključe investicije i druge prateće mjere, koje promovišu energetsku efikasnost i veće korišćenje obnovljivih izvora energije od strane potrošača (npr. korišćenje biomase za grijanje, solarnih termalnih sistema za pripremu tople vode i dr.).

Preporučena opšta klasifikacija mjera uključenih u plan je sljedeća:

EE1. RAZVOJ ENERGETSKOG MENADŽMENTA: *Ova kategorija mjera može da uključi sljedeće podkategorije:*

- *Mjere za uspostavljanje i unaprjeđenje energetskog menadžmenta (sistema upravljanja energijom) i informacionog sistema energetske efikasnosti u organima državne uprave, uključujući inventar objekata koji koriste energiju, namjenske studije u oblasti energetske efikasnosti, poboljšanje mjerjenja potrošnje energije, kao i razvoj procedura za sakupljanje podataka relevantnih sa aspekta energetske efikasnosti;*
- *Mjere za sprovođenje obuke i podizanje svijesti za zaposlene u pogledu energetske efikasnosti;*
- *Mjere sa niskim ulaganjima koje se odnose na upravljanje energijom.*

EE2. MJERE ZA POBOLJŠANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI U ZGRADAMA: *Ova kategorija mjera može da uključi sljedeće podkategorije:*

- *Investicije za poboljšanje energetskih karakteristika zgrada u nadležnosti organa državne uprave;*
- *Energetski pregledi i sertifikovanje energetskih karakteristika zgrada.*

EE3. MJERE ZA POBOLJŠANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI U _____:

Preporučuje se da se odvojeno klasifikuju mјere za poboljšanje energetske efikasnosti u drugim objektima u državnoj svojini koji koriste energiju (npr. sistemi javne rasvjete, javni infrastrukturni objekti itd.), ukoliko je to primjenljivo.

Tabela 3.1: Mjere za poboljšanje energetske efikasnosti, vremenski plan i aranžmani za implementaciju operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti za _____ godinu

Br.	Naziv mjere	Kratak opis mjere ¹ (plan za sljedeću godinu)	Veza sa planom rekonstrukcije službenih zgrada u državnoj svojini ²	Period implementacije (početni mjesec/godina – završni mjesec/godina) ³	Organ državne uprave koji je odgovoran za implementaciju	Aranžmani implementacije (tenderi, ugovori, krajnji rokovi aktivnosti, saradnja sa drugim stranama, itd.)
EE1	RAZVOJ ENERGETSKOG MENADŽMENTA					
EE1.1						
EE1.2						
...						
EE2	MJERE ZA POBOLJŠANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI U ZGRADAMA					
EE2.1						
EE2.2						
...						
EE3	MJERE ZA POBOLJŠANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI U _____					
EE3.1						
EE3.2						
EE3.3						
...						

Dodatne informacije o planiranim mjerama za poboljšanje energetske efikasnosti [ukoliko ih ima]:

¹ Prikazati ključne aktivnosti, koje se odnose na realizaciju planiranih mjera za poboljšanje energetske efikasnosti, procijenjene količine, npr. površine zgrada koje će biti topotno izolovane (ukoliko je primjenljivo). Ukoliko period implementacije mjera za poboljšanje energetske efikasnosti duži od godinu dana, treba jasno opisati aktivnosti planirane za sljedeću godinu.

² Unijeti oznaku odgovarajućih aktivnosti iz plana rekonstrukcije službenih zgrada u državnoj svojini.

³ Period implementacije mjere za poboljšanje energetske efikasnosti može da traje duže od godinu dana.

4. PROCIJENJENI TROŠKOVI OPERATIVNOG PLANA POBOLJŠANJA ENERGETSKE EFIKASNOSTI I OČEKIVANE UŠTEDE

Dati procjenu ukupnih investicionih troškova implementacije mjera energetske efikasnosti, koje su planirane. Pored toga, gdje je to moguće, prikazati kvantitativnu procjenu očekivanih, godišnjih, energetskih ušteda i ušteda u troškovima po osnovu sprovođenja planiranih mjera energetske efikasnosti.

U slučaju da procjene troškova i ušteda nije moguće dati posebno za svaku mjeru energetske efikasnosti iz tabele 3.1, procjene dati po grupama sličnih mjera.

Tabela 4.1: Procijenjeni troškovi za realizaciju operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti za _____ godinu i očekivane uštede

Br.	Mjera za poboljšanje energetske efikasnosti (ili grupa mjera)	Procijenjeni investicioni troškovi [€]	Procijenjene uštede [1000 kWh] (po mogućnosti dati uštede po vrsti energeta)	Procijenjena ušteda energije u pogledu troškova [€/god]
UKUPNO				

Napomene (ukoliko ih ima):

5. FINANSIJSKI PLAN ZA REALIZACIJU PLANIRANIH MJERA ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Ukupni procijenjeni budžet za implementaciju operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti za _____ godinu iznosi _____ eura.

Tabela 5.1 prikazuje izvore finansiranja i budžet dat po pojedinim izvorima.

Tabela 5.1: Izvori finansiranja i budžeti operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti za _____ godinu

Br.	Izvor finansiranja	Budžet izvora [€]	Pozivanje na relevantne odluke i primjedbe
1	Državni budžet		
3	Krediti banke		
4	Grantovi međunarodnih donatora / programa		
5		
UKUPNO			

Napomena: Dati objašnjenja stavki Tabele 5.1.

DODACI

Eventualno dati dopunske informacije i analize, rezime rezultata relevantnih studija i drugih dokumenata itd.

**IZVJEŠTAJ O SPROVOĐENJU OPERATIVNOG PLANA POBOLJŠANJA ENERGETSKE
EFIKASNOSTI ZA _____ GODINU**

1. PODACI O ODGOVORNIM LICIMA

Naziv organa državne uprave	Ime i prezime odgovornih lica u organima državne uprave koji su zaduženi za praćenje realizacije plana
1.	1.
2.	2.
3.	3.

Lice odgovorno za izradu izvještaja:	Lice odgovorno za odobravanje izvještaja:
Ime:	Ime:
Prezime:	Prezime:
Pozicija:	Pozicija:
Telefon:	Telefon:
Fax:	Fax:
E-mail:	E-mail:

**2. INFORMACIJE O ENERGETSKIM PREGLEDIMA, STUDIJAMA NA TEMU
ENERGETSKE EFIKASNOSTI (EE) I KORIŠĆENJA OBNOVLJIVIH IZVORA
ENERGIJE (OIE), KAO I O UČEŠĆU U DRŽAVNIM ILI MEĐUNARODNIM
PROGRAMIMA**

Tabela 2: Energetski pregledi zgrada izvršeni od strane ovlašćenih lica u _____ godini.

Br.	Naziv zgrade	Ime ovlašćenog lica	Izdati izvještaji o energetskim pregledima i sertifikati o energetskim karakteristikama

Tabela 3: Druge vrste energetskih pregleda (osim za zgrade) i studija na temu EE i OIE koji su realizovani u _____ godini.

Br.	Naziv izvještaja ili studije	Autor	Tema, sadržaj i napomene

Tabela 4: Učešće u državnim ili međunarodnim programima

Br.	Naziv programa (navesti izvor finansiranja)	Iznos budžeta namijenjenog organu državne uprave	Period sprovodenja	Kratak opis aktivnosti koje se odnose na organ državne uprave

3. IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI MJERA ZA POBOLJŠANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI

3.1. Pregled sprovedenih aktivnosti predviđenih operativnim planom poboljšanja energetske efikasnosti

Tabela 5: Pregled realizacije mjera poboljšanja energetske efikasnosti koje su predviđene operativnim planom za _____ godinu.

	OPERATIVNI PLAN ZA _____ GODINU (MJERE ZA POBOLJŠANJE EE)		IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI (MJERE ZA POBOLJŠANJE EE)	
Br.	Naziv mјере za poboljšanje EE (kao što je opisano u Planu)	Kratak opis mјере za poboljšanje EE (kao što je opisano u Planu)	Aktivnosti koje su sprovedene i završene	Aktivnosti koje nisu sprovedene ili su djelimično sprovedene (navedite koji dio aktivnosti nije sproveden)
EE1	RAZVOJ ENERGETSKOG MENADŽMENTA			
EE1.1				
EE1.2				
...				
EE2	MJERE ZA POBOLJŠANJE EE U ZGRADAMA			
EE2.1				
EE2.2				
...				
EE3	DRUGE MJERE ZA POBOLJŠANJE EE (OSIM ZGRADA)			
EE3.1				
EE3.2				
...				

3.2. Pregled korišćenja finansijskih sredstava za realizaciju operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti

Ukupan budžet koji je dodijeljen za implementaciju plana za _____ godinu iznosio je _____ €.

Tabela 6: Izvori finansiranja i budžeti operativnog plana za _____ godinu.

Br.	Izvor finansiranja	Budžet predviđen Planom (€)	Poziv na relevantne odluke i primjedbe
	Državni budžet		
	Krediti banke		
	Međunarodni grantovi		
		
UKUPNO			

Tabela 7: Korišćenje finansijskih sredstava za implementaciju operativnog plana za _____ godinu.

Br	Mjera za poboljšanje EE ili skup mjera	Budžet predviđen planom (€)	Iznos stvarnih troškova (€)	Zapažanja
UKUPNO				

3.3. Ostale mjere energetske efikasnosti koje su sprovedene, a nijesu obuhvaćene operativnim planom poboljšanja energetske efikasnosti

Ukratko opisati eventualne dodatne mjere koje su implementirane, iako nijesu bile predviđene operativnim planom poboljšanja energetske efikasnosti. Takođe, navesti informacije o izvorima finansiranja EE mjera i budžete koji su korišćeni za njihovu realizaciju

3.4. Odstupanja od operativnog plana i korektivne mjere

Navesti mjere koje predstavljaju odstupanja od operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti (ukoliko ih ima), kao i:

- razloge odstupanja i odlaganja;
- opis korektivnih mjer koje su preduzete ili su planirane, kako bi se nadomjestila odlaganja i ublažile posljedice uslijed odstupanja od operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti.

4. PROCJENA EFEKATA SPROVEDENIH MJERA

Prikazati kvalitativnu, odnosno kvantitativnu procjenu energetskih ušteda koje su ostvarene kao rezultat realizacije operativnog plana za prethodnu godinu, kao i informaciju da li su postavljeni ciljevi postignuti. Takođe, ako je moguće prikazati, komparativnu analizu podataka o potrošnji energije, trendove u pogledu potrošnje energije, podatke o puštanju u rad nove opreme, kao i druge činjenice koje potvrđuju datu procjenu.

Prilikom analiziranja podataka, potrebno je uzeti u obzir činjenicu da se efekti godišnjeg operativnog plana uglavnom sagledavaju u godini koja slijedi nakon implementacije plana, iako neke uštede mogu da se ostvare tokom godine u kojoj se plan realizuje (naročito tokom posljednjih mjeseci u toj godini).

5. PREDLOZI I SUGESTIJE

Dati predloge i sugestije na osnovu iskustava stečenih prilikom sprovođenja operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti, uključujući predloge aktivnosti koje bi dodatno promovisale energetsku efikasnost na lokalnom nivou i koje bi poboljšale koordinaciju i efikasnost djelovanja.